

DE DIENST BEVOLKING

2007

Ik moest deze morgen naar de dienst Bevolking. Ik moest niet, maar de brief raadde mij aan om mijn nieuwe identiteitskaart aldaar niet te lang te laten liggen. Een elektronische. Ik zal mij maar haasten, dacht ik, of ze is weeral voorbijgestreefd. Mijn vorige was geldig tot 2010. Ik moest mij dus tot dan van niets aantrekken, ware het niet dat de elektronica er was tussengekomen. Wat mij opnieuw vijftien euro kostte en vier euro voor de pasfoto's. Wat met de kansarmen, dacht ik, die zich zulke uitgaven niet kunnen permitteren? Kwam daarbij dat ik nog drie keer naar het gebouw ben gemoeten om het administratief zover te krijgen. Ik heb het over het administratief centrum van Brussel in de Anspachlaan.

De eerste keer was er brandoefening. Het brandde dus niet, het was om te oefenen. Al die ambtenaren buiten, al die bezoekers ook buiten. Als bezoeker begrijp je dat je dat moet begrijpen. Het is in ieders veiligheidsbelang. Maar geholpen ben je er niet mee, als bezoeker, want toen het zover was – er was nergens aan te zien hoever – mochten de ambtenaren er op vertoon van hun pas weer in en de bezoekers naar huis want het was de moeite niet meer volgens de openingsuren. Daar hadden ze nog wel een halfuurtje aan kunnen breien, vond ik, gezien de omstandigheden. Maar dat doen ze dan weer niet. Op zo'n moment merk je ook het verschil tussen die met een pas en die zonder, tussen de ambtenaar en de bezoeker, deze die erbij hoort en de ander, deze die binnen mag en de ander, de insider en de outsider, de autochtoon en de allochtoon van het administratief centrum. Ambtenaren zijn dan inheems. Eén ambtenaar alleen, trouwens, valt niet zo op in de menigte, maar wanneer je de ganse kudde ziet, dan merk je conform de Gestalt theorie toch wel een aantal eigenaardige gehelen en patronen, zoals daar zijn de gelaten traagheid waarmee de kudde runderen het administratief centrum, hun werkplek, naar binnen trekt. Maar daar gaat het hier nu niet over.

Ik moest dus nog eens terug. Ik geraakte toen wel binnen, maar moest daarop nóg eens terugkomen, na bericht, voor de definitieve kaart. Wat ik na bericht deed, maar toen bleek het op de woensdagnamiddag gesloten. Er stond zo'n rood museumding voor de roltrap, ik bedoel twee gechromeerde afzetpalen met een rood afzetkoord. C'est fermé, zei de grijze gespierde van de bewakingsfirma.

Dit alles maakte dus dat ik deze morgen voor de vierde keer naar de dienst Bevolking trok. Ik vroeg mij af of het nu open zou zijn. Ouderwets vind ik dat kantoren moeten open zijn tijdens

de kantooruren. Om allerlei postmoderne managementsredenen op basis van tegen vergoeding gemaakte doorlichtingen gevolgd door adviezen van consultantbureaus ondersteund door powerpoints en spreadsheets is het niet meer duidelijk of dit nog zo is, want wanneer zijn er nog kantooruren? Alles glijdt en schuift en rolt. Op de schuivende roltrap gleed ik naar het tweede. Het was volle bak open. Ik bevond mij in Dar Es Salaam en Tanger en Tibet en Sjanghai en Islamabad en Kiev.

Ik zocht nog een blanke. De enkele witte gezichten waren Wit-Russisch. Met mijn nummertje wachtte ik voor de rode cijfers. Er waren nog drie andere kleuren cijfers. Gelukkig zien de kleuren er over de ganse wereld hetzelfde uit. Het zou toch geen mens verwonderen dat de Russen en de Amerikanen zouden discussiëren over wat nu rood of groen is, om van de Chinezen nog te zwijgen die er hun eigen kleur op na zouden houden, om van de liberalen en de socialisten maar te zwijgen, en de groenen. Dit moeten nu de Verenigde Naties zijn, dacht ik. Het geroezemoes van al die wachtende volkeren. Al die verschillende gezichten van al die mensen. Ik weet niet wie de mensheid bedacht heeft, maar als die al bedacht is, waar zat de bedenker met zijn gedachten?

Hadden we moeten willen, daar ter plaatse, we hadden zonder moeite of overdrijven honderd lokale conflicten kunnen uitvechten. Maar niemand begon. Er was geen reden. We wilden er allemaal zo snel mogelijk weg. Met het juiste document. Terug naar het echte leven, buiten.

Al die nationaliteiten, al die religies, al die culturen, rassen, familiebanden, opvattingen, meningen, gedragspatronen. Allemaal door middel van seks voortgeplant. Allemaal met gedachten in het hoofd, gedachten op basis van verhalen. Allemaal zaten ze daar samen elk voor zich te wachten bij de dienst Bevolking die ik na de beschreven procedure kon verlaten met een nieuwe elektronische identiteitskaart.